

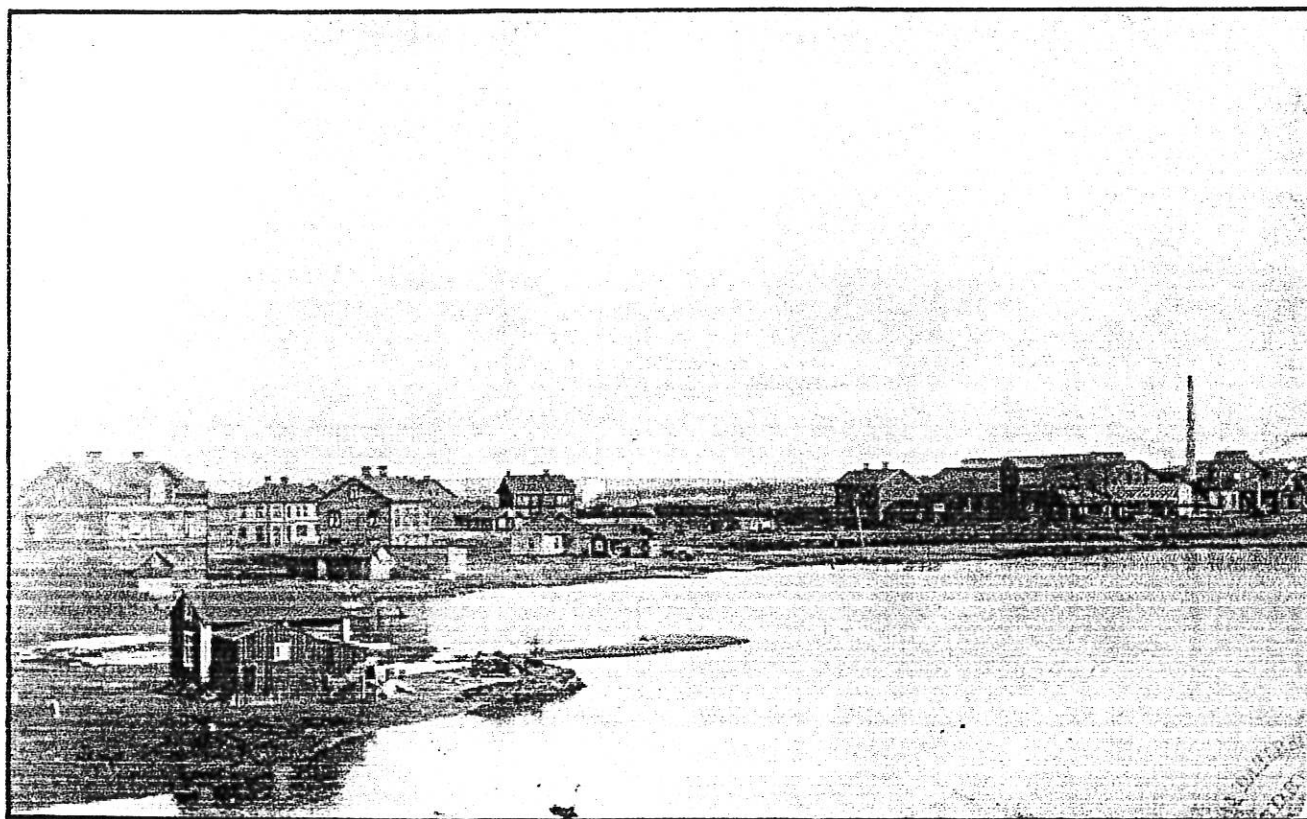
Medlemsblad för Boden Överluleå Horskarförening

N:o 4

Årgång 4

Nov 1995

BODENBILD FRÅN SEKELSKIFTET-EN BILD BERÄTTAR

Fotografiet är taget från Hildursborg vid sekelskiftet. *Foto: Fotograf Lydia Dahlberg Boden*
Bilden finns med i Carl Rudolf Frigghes (1893-1969) stora samling av fotografier. Den har liksom många av bilderna, som har Frigghe som upphovsman, förklarande text på baksidan. Det är värdefull text för sentida bodensare. Texterna till bilderna är ofta skrivna av I. A. Jakobsson, "Latin-Jakob" kallad och så är fallet med ovanstående bild.

Forts. sid 5

Styrelse och övriga funktionärer för Boden Överluleå ForskarFörening

Styrelse

Ordförande	Kristina Öhman	tfn: 0921-159 79
	Prinsg 25, 961 31 Boden	
V. ordförande	Björn Fredriksson	tfn: 0921-653 15
	Nipvägen 18, 961 44 Boden	
Sekreterare	Gunnar Almqvist	tfn: 0921-129 26
	Vargvägen 9, 961 68 Boden	
Kassör	Gun-Marie Åkerström	tfn: 0921-182 02
	Kvarng 17, 961 64 Boden	
Ledamot	Solveig Burström	tfn: 0921-146 49
	Strutsg 8, 961 74 Boden	

Föreningens adress:

c/o Gun-Marie Åkerström
Kvarng 17 961 64 Boden

Postgiro: 1 57 58-6

Styrelsesuppleanter	Tyra Henriksson	tfn: 0921-147 42
	Constance Rutberg	tfn: 0921-163 11
Valberedning:	Linnea Westerberg	tfn: 0921-600 75
	Valdemar Gustafsson	tfn: 0921-144 51
	Anna-Maria Persson	tfn: 0921-533 33
Revisorer	Carl Lennart Persson	tfn: 0921-533 33
	Sixten Sandberg	tfn: 0928-401 32
Revisorssuppleanter	Brita Lundman	tfn: 0921-138 79
	Herman Wahlberg	tfn: 0921-109 42
Redaktör	Arne Isaksson	tfn: 0921-179 47
	Notarienvägen 7 961 39 Boden	

Forskarrummet Råbäcksgården

tfn: 0921-50413

INNEHÅLL

sid 3	Något om norrbottnisk travsport i äldre tid
sid 5	"Latin-Jakobs" text till bilden på framsidan
sid 6	Fortsättning på Minnen och berättelser från Sörbyn
sid 8	Nyutkommen bok
sid 9	Forskarträff i Gällivare-Malmberget
sid 10	Medlemsregister
sid 13	Små notiser
sid 14	Efterlysningar, annons Hvad svenska folket skrattade åt
sid 15	För 150 år sedan
sid 16	Notiser

NÅGOT OM NORRBOTTNISK TRAVSPORT I ÄLDRE TID

av Gunnar Wännman

När Torpgården - Bodens Travbana - 1994 firar 50-årsjubileum av sin tillkomst, kan det kanske vara aktuellt med att genom mågra glimtar från den allra äldsta trav-epoken i Norrbotten kring sekelskiftet erinra om hur och varför travsporten i Norrbotten vuxit fram till vad den är i dag.

Långt tillbaka då det inte fanns någon organiserad travsport överhuvud taget förekom det kappkörningar med häst och dessa tävlingar får nog anses utgöra grunden till den mera moderna travsporten

På våra breddgrader utspelades dessa tävlingar mest vintertid på isar och ofta i samband med kyrkbesök eller i form av bygdetrav och hästarna man tävlade med var i huvudsak ursprunget till vad vi idag kallar nordsvenskar.

en på längre sikt mera organiserad form av norrbottnisk travkörning som sport förekom knappast före sekelskiftet. Skälen härtill kan ha varit många men det viktigaste skälet torde ha varit svårigheten att avhålla tävlingar med hästar som kunde tävla på något sånär lika villkor. Därtill var hästmaterialet i Norrbotten alltför ojämnt.

Det saknades nämligen vid den här tiden mera vedertagna riktlinjer för hur avelsarbetet med en inhemsk häst borde bedrivas och knappast någon ägde insikter om att travsporten kunde tjäna som ett medel i detta arbete.

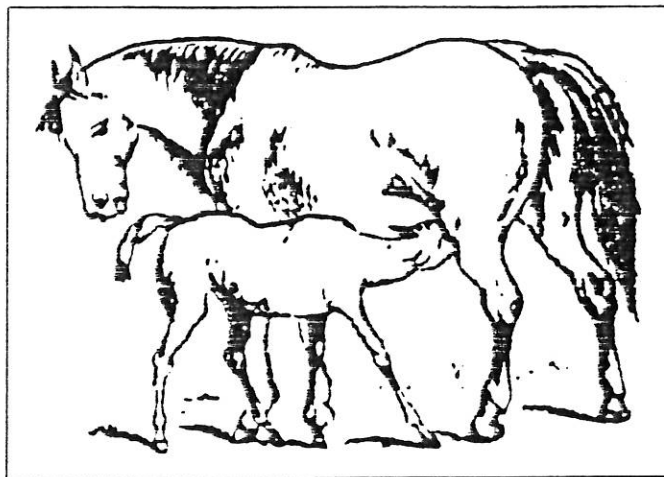
Men alldeles vid sekelskiftet framträdde en man, vars namn borde gå till hävderna som grundläggaren och nydanaren av den nordsvenska hästaveln i Norrbotten, lantbruksingenjören J E Berggren i Gammelstad.

Signifikativt för den mannens klara begrepp om medel och mål var, att han den 25 februari 1900 bildade Norrbottens Läns Travklubb, vars första ordförande han också blev.

Övriga styrelseledamöter voro läroverksadjunkt J Sahlin, possesionaten Lars August Österberg Framnäs, fabrikör C A Boudin, major L A Winblad von Walter, löjtnant C G W Zetterström och länsveterinären F Rosengren.

Klubbens intentioner angavs i stadgarna p 1 där det trycktes på en rörlig häst, då "klubbens ändamål är, att uppmuntra till avel av raska och uthålliga hästar och

därigenom väcka intresse för ändamålsenlig uppfödning och utvecklande vård av den unga hästen".

Det var ingen lätt uppgift som lantbruksingenjören gav sig i kast med och tävlingar samma år den 3 mars ger en klar bild av den rasblandning som han satte som mål att rensa upp i.

I dessa tävlingar deltog ardenner, ardenner-norsk, finne, nordsvensk och ardenner-nordsvensk. Sedan var det naturligtvis också finne-nordsvensk, men den korsningen tolererades med nöje och benämndes i allmänhet kort och gott nordsvensk.

Att det gjordes propaganda från "icke-nordsvenskläget" framgår av följande referat över tävlingarna: "För vännerna av ardennerhästen torde det vara av särskilt intresse att ett 5-årigt ardennersto erövrat 1:a och en ardenner-nordsvensk hingst 2:a pris i 700-m löpningen. Även i de båda 1000 m loppen deltog produkter av ardenner-nordsvensk korsning. Detta innebär en kraftig vederläggning av det ofta hörda påståendet, att ardennerhästen skulle sakna förmåga att röra sig i snabbare takter".

Men travet fortsatte oförtrutet och så småningom försvann ardennerblandningarna och ersattes av rena nordsvenskar och finnar. Med rena nordsvenskar måste dock ännu förstås i huvudsak korsningen norsk-nordsvensk-finne. Så är också den nordsvenska aveln i Norrbotten uppbyggd.

Redan 1905 var travklubben mogen för ett speciellt avelslopp då statens avelspris utdelades första gången. Denna uppmunrande och för den nordsvenska aveln stimulerande utmärkelse, hur liten den ekonom-

iskt än var, tilldelades Tora, ägare R Sundström Munksund, Bruno-Napoleon, ägare J E Sundling Smedsbyn och Freja, ägare R Nilsson Bredåker.

Andra klubbar bildades snart också.

Ett livligt travintresse fanns inom Piteå Travklubb, grundad år 1908, vars ordf var brottmålsdomaren sedermera borgmästaren D Markström med energisk assistans av män som bröderna Hedkvist i Öjebyn och förvaltaren P Nauclér i Piteå. Patronen C A Hedkvist å Strömbacka i Piteå och dennes söner, disponent Emil (fader till artillerigeneralen Birger Hedkvist) och konsul Arvid var föregångsmän på många områden inom jordens och skogens gebiet och varma gynnare av travsporten. I dem hade travklubben i Piteå säkerligen sitt bästa, inte minst ekonomiska stöd.

År 1912 bildades Nederkalix Travklubb vars initiativtagare och ordförande var konsul Gustaf Groth, dåvarande ledare av Karlsborgs sågverk.

Det var gott om travtävlingar kring sekelskiftet på bägge sidor om svensk-finska gränsen. Därför blev det också finnhästarna som flera år framöver dominerade travet vad farten och uthålligheten beträffar. De flesta finnhästarna med påkfallande ruter i hamnade underhand i Norrbotten för att så småningom hämta ära och guld på Brunnsviken och t o m med tiden så långt ned i landet som Malmö.

Den 16 mars 1897 exempelvis hölls en travtävling i Övertorneå på distansen 1 verst (1069 m) och här togs första, tredje, fjärde och femte pris av hästarna TILTU, ONNI, PERHO och PILKKU, namn som återfinns i de svenska prislistorna rätt konstant åren framöver. I denna tävling utdelades inget andra pris då "den andra i ordningen använt för lång tid för att komma i åtnjutande av andra priset". Uttalandet är svårförklarligt men sannolikt tillämpades något handikappsystem.

Hur det i övrigt kunde gå till vid dåtidens travtävlingar kan kanske följande berättelse ge belysning åt.

I Norrbottens-Kuriren för måndagen den 25 mars 1912 fanns bl a följande att läsa: "Travtävlingarna på söndagen hade samlat en ovanligt stor åskådareskara, vilket helt visst till stor del får tillskrivas den samtidigt av Bodens Fältrittklubb anordnade prishoppningen. Särskilt många landsbor hade infunnit sig och från Gammelstad måste vid 12-tiden t o m extratåg anordnas".

Fältrittklubben hade etablerat samarbete

med Travklubben och ordnat en hoppbana på innerplan och efter hoppningen reds en jakt utöver isarna till publikens särskilda förnöjelse.

En väldig förhandsreklam hade satta igång och så mycket folk har aldrig tillförne strålat samman vid ett evenemang i Luleå. Men så blev också dagen ekonomisk succé. I prishoppningen om källarmästare Dahnés hederspris segrade löjtnant Torsten Wahlén A4 Östersund på hästen General.

Travtävlingarna omfattade: Unghästlöpning, en löpning "fri för alla", Avelslopp, Norrbottenslöpning och Tröstlöpning. Ett litet referat av tävlingarna lyder: "Av största intresse och spänning blev tävlingen "fri för alla hästar" å 2000 m. Här hade man i en första avdelning sammanfört Lempi Eolitar, enligt uppgift av amerikansk härstamning, den från tidigare kände Perho och Beda, nyinköpt och tippad som segrare, Villi-kissa, som visade sig vara i besittning av flinka ben och gott humör samt publikens gamla favorit Weikko. Starten gick flott. Efter första varvet var ordningen Perho, Beda, Villi-Kissa, Lempi Eolitar och Weikko, de båda sista tyngda av handikapp å resp 120 och 165 m. Strax på andra varvet förlorade Weikko en sko och måste bryta tävlingen, ett missöde som livligt beklagades av ej minst publiken. Beda gick utmärkt och var nära att ta om Perho, då den föll in och måste hejdas. Perho vann loppet och tävlingen och dess ägare och körare mottogs vid målet av livliga hurrarop. Beda gjorde sin sak bra likaså Villi-Kissa. Beda bytte ägare innan Tröstlöpningen gick av stapeln".

Perho, ägare B Vennberg, Malmberget, var vid sidan av Weikko, ägare P Nauclér, Piteå, dåtidens mest populära finne med rekord 1.46.8 men presterade vid denna tävling på grund av den sörjiga banan blott 1.51.

1:a priset utgjordes av grosshandlaren C A Govenius hederspris och 150 kronor. John Rutkvists i Vittjärv hingst Hampton, kom till korta i avelsloppet i strid med alla finninblandningarna men måtte väckt publikens intresse att döma av att "Hampton kråmade sig väldeliga och tilldrog sig uppmärksamhet".

I Tröstlöpningen segrade Villi-Kassa, ägare M Andersson, Östersund-Hotell Standards källarmästare - på tiden 1.51 och andra blev Beda, som nu gick i grosshandlare Govenius färger. Norrbottenslöpningen togs av Faust, som ägdes av konsul Arvid Hedkvist, Öjebyn och förvalt-

are Nauclérs Nalta kom här andra.

Vid prisutdelningen, som förrättades av landshövdingen Oscar Fredrik von Sydow, erinrade denne om "travsportens betydelse samt de framsteg, som under de sista åren härigenom vunnits på hästavelns område". Talaren framförde också ett tack "till dem

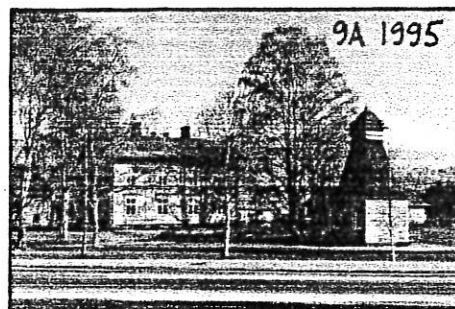
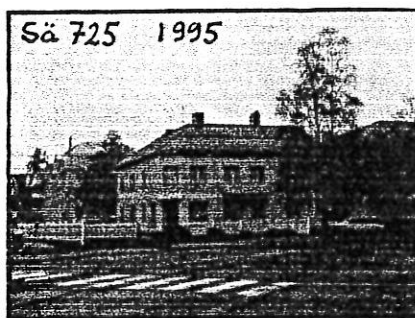
som ivrat för travsporten och verkat för en förädling av det inhemska hästmaterialet i Norrbotten". Från denna prisutdelning kan också noteras att "talaren riktade sig till grosshandlare J Björlingsson för vilken utbragtes ett leve följt av fanfarer".

Forts. från sid 1 **Nedan återges "Latin-Jakobs" text.**

Fotografiet är taget från Hildursborg

Närmast ligger från vänster, Färgeriarbetaren och fiskaren, Mattias Sawonena stuga, belägen på en holme. Stugan är riven och det smala sundet är igenfyllt. Från vänster ovanför synes tågmästar Johanssons fastighet, uppfört 1896, Östra Strandvägen 2 som nu äges av f.d. Överlärar Brännman Hörnhuset som synes närmast är uppfört av C.O. Sondell 1889 beläget i hörnet av Torggatan och Brännagatan, äges nu av färghandlanden P.H. Järnfäldt. Det obrädfodrade huset med gavel mot de små husen är Hushållsskolan, Svarthbyvägen 29, uppfört av tågmästar Johansson 1898. Då I.A. Jakobsson och J.F. Nilsson brädfodrade gården byggdes veranda. Den uthusliknande gården vid stranden intill, är Fiskhandlar Johanssons salubod, som även varit Kaffe kiosk och är riven. Nu är park anlagd vid Avan där Svanar, Gäss, Änder och måsar lögar sig på somrarna. Där bakom synes S.J. bostadshu för trafikinspektören, Stationsgatan 4. med gaveln vänt mot gatan och vid högra gaveln synes rök från ett Ånglok, På andra sidan gatan synes halva gaveln av Stora Hotellet, uppfört av målarmästar Lundin och Artisten Axel Haara Gren 1900 Stationsgatan 1, och Kungsgatan 1. Huset är nedbrunnet och Byggmästar Oscar Pettersson har där uppfört nuvarande 3 våningars stenhus. Den lilla vita stugan mitt mellan Avan och Betjäningshuset med ånglokrök vid gaveln, är Sven Svenssons gård, en gammal rallare som benämndes Sven Tumme emedan han förlorat ena tummen och äges nu av droskägaren Helge Essén vid Svarthbyvägen, benämt Sigridsro. Längre till höger synes en liten vit kiosk som ägdes av en skjuthaneägare V. Villhart, från Uddevalla. Där sålde han konfäckt, Kaffe med smörgåran, m.m. Mot Järnvägsverkstads komplexet, är S.J. betjäningshus. Sedan är det Järnvägsverkstaden, med ångskorsten med pumphus för vatten till ångloken. Det går ett räck efter Svarthbyvägen mot sjöstranden som likna en hage.

I.A. Jakobsson

Texten på baksidan av bilden har ingen datering men den måste ha nedtecknats efter branden på Stora Hotellet som var i början på 1930-talet. Johan Fredrik Nilsson som "Latin-Jakob" nämner i sin text bodde vid sekelskiftet på Vidar 4 (sä 721). Här skedde en sentida brand 1993 då bland annat Centralhotellet eldhärjades.

"Latin-Jakob" har kommit ihåg eller skrivit fel årtal vad gäller husen på Vidar 1 som C.O. Sondell byggde. Målaren Sondell, född i Skellefteå 14 juli 1876, kom till Boden från Skellefteå den 5 oktober 1899. Lagfart på Vidar 1 (sä 725) erhåller han 1900 efter köp från Karl Brandfors som tidigt samma år fått lagfart på tomten efter köp från Anna Catharina Hällgren. Huset med Salong La Mode finns kvar idag liksom på S.J. område bl a bostadshus för trafikinspektören och betjäningshuset 9 A.

Rickard Pålsson

FORTSÄTTNING PÅ MINNEN OCH BERÄTTELSE FRÅN SÖRBYN

Återgivna av Alma Engman i Sörbyn

En gammal lärarinna här i byn, Adina Bergström, berättade detta en gång. Broman här i byn hade en piga "Fligg-Signe", hon hade sin sovplats sommartid i bagarstugan. När man bakat vår- och sommarhalvårets behov av bröd, skurades bagarstugan, men bakkbord, tråg och kavlar fick vara kvar där. Alltnog, några pojkar här i byn beslöt sig för att gå dit och uppvakta pigan. Dom höll till i bagarstugan hos pigan och det var ett muntert gäng må jag säga, sa hon som berättade det.

Men så fick någon av dem se husbonden komma över gården. Nu visste alla i byn att den här husbonden inte tålde att det samlades ungdomar där om kvällarna. Så dom här pojkarna steg kvickt upp för stegen, stötte upp luckan till vinden och stängde den efter sig. Alla utom en, han hann inte riktigt med. Så han hoppade över bakkbordet och ner i en tunna som stod på andra sidan. Nu bar det sig inte bättre än att den tunnan var halvfylld med kornmjöl.

Dom flesta sådde ju korn på den tiden, det slogs, tröskades och maldes till mjöl, dels på kvarnen här i Kvarnforsen och senare på kvarnen i Hasafors, och sådana där stora tunnor förvarade man mjölet i förr.

Ja husbonden kom in men allt var tyst och stilla, dom som var uppe på vinden var tysta som möss, även han i mjöltunnan. Hur han kunde låta bli att nysa, kan man ju fråga sig, i allt mjölet.

Som snyggplagg hade de flesta manfolk den tiden mörkblå eller svarta cheviotkostymer. Tänk dig hur den dressen såg ut efter att ha vistats i en mjöltunna. Hon som berättade det här skulle gärna ha velat vara med och se.

Om klädvård

Att få kläder tvättade var ett riktigt slitgöra för kvinnfolken förr. Sena tidens barn, bara stoppar in sin smutstvätt i en maskin, trycker på en knapp och får ut rena kläder utan att behöva röra ett finger. Kanske många har centrifug också, då är ju tvätten så gott som stryktorr.

Då lade man kläder i blöt över natten, sen skulle dom gnuggas på en tvättbräda. Dom allra första var av refflat glas sen kom dom som var av någon slags plåt, kanske aluminium.

Vintertid höll man till i ladugården. När

kläderna var gnuggade skulle dom kokas i en stor järngryta i ladugårdsmuren. Hos en del var den inmurad, hos andra satt den på en ställning så man kunde svänga fram den. Hade man tur kunde man skölja tvätten vid gårdsbrunnen - om det fanns vatten så det räckte, annars fick man hugga upp en vak på en närbelägen sjö eller å.

Jo, kläderna kokades i lutpulver, men dom som är bortåt 90 år gamla hade bara asklut att koka i, sen kom lutpulver på burk att köpa i affär. Tvättpulver fanns inte i allmänt bruk förrän efter 1940-talet, Persil och Henko hette två av dom, så värst många sorter fanns det inte att välja på.

Sommartid tvättades det vid sjön, då åkte stora järngrytan ner till sjön och man gjorde av stenar en eldstad och satte grytan darså man kunde elda under. Under krigsåren var alla tvättmedel ransonerade, oj så liten tilldelning det var. Även såpa rysstval som man kunde köpa i 1/2 kilo eller kilosbit, samt toaletttval var på kort. Många drygade ut med hemkockt såpa. Jag har själv varit med om det. Man sparade fläksvålar, inälvsfett från slakten och aska, björkaska gav ljusare såpa, men även aska från tall och gran gick bra. Så kokade man ur det hela från allt fett (Något ben kunde även få koka med) och när det var gjort silades det. Lagen sparades i ett kärl, sen kokade man av askan - även den silades. Till sist blandades den feta lagen med askavkoket och allting kokades ihop tills konsistensen var närmast den såpa man köper. Den här hemkokta såpan var alldeles utmärkt att tvätta arbetskläder och trasmattor med.

Till diskmedel fanns inte pulver eller flytande det som numera finns så många sorter av utan man vispade upp lite såpa i diskvattnet.

En man från Övre Flåsjön, Arnold Larsson, var in här en gång och det blev tal om krigår och ransonering. Då berättade jag om den hemkokta såpan och frågade om det hade brukat göras här. Då sa han att dom brukat köra råvarorna till Fridhemstorpet i Sandträsk och att tanten där brukade koka åt flera mot en liten ersättning.

Jo, jag glömde berätta att när man kokade kläderna i lut så fanns det blåelse man köpte och satte i. Blåelse var en liten boll med ett snöre i, den satte man ner i

klädkoket och knöt snöret om en käpp som man la i grytan. Den fick inte vara i för länge, kläderna skulle inte bli blåa utan bara få en liten, liten blå ton - det framhävde vitheten. Ju vitare kläder som hängdes på tork ju bättre husmor var det i huset ! Blåelsen kunde användas flera gånger, man bara tog upp den och sparade den till nästa gång.

All ull som blev när man klippte fåren togs tillvara. Den skrubbad, kardades och spanns till garn, som blev vantar, strumpor och sockar. Att tova sockor var det många av de äldre kvinnorna som kunde. Tanterna, och även jag, tycker det är beklämmande när man hör att dom helt sonika bränner upp ullen. Dom som var så rädda om varenda ulltött. Dels fanns det inte den mångfalld av garner som nu finns, och mest av allt, det fanns inte några pengar att köpa för. Man var hänvisad till självhushåll.

Några talesätt

Min svärmor har berättat att när kvinnorna hängde tvätt ute på tork och det kom en regnskur, till exempel vid åska, sa dom alltid: Ja han som blöter får väl torka! Likaså berättade hon, om att när folk pratade om en sak som det var olika åsikter om sas det "Den ene tyckte om modern, den andre om dottern och så blev de båda gifta". Med det menades att det var fullt i sin ordning att man hade olika synsätt på saker och ting.

Min farmor i min hemby (i Överkalix) sa, när vi barn började knota när vi blev satta att utföra ett arbete t ex att rensa potatislandet eller räfsa en dikesren under slåttern eller annat som förväntades att barnen skulle hjälpa till med, när vi blev less eller trött, myggen var kanske svår "Jasså, landshövdingen har satt sig på lasset nu så det går tungt". Med det menade hon att landshövdingen hade god råd att äta sig mätt, så han la på hullet, blev tjock och tung och när han steg på lasset blev det tungt att dra. Likaså sa hon om någon var lite högfärdig och tycktes vara förmer än andra "Ja den där är inte minsta stocken under skithuset".

Här i byn (Sörbyn) sa man allmänt att om en eller flera skator hoppade på gården, nära farstubron, så skulle man få främmande. Min svärfar brukade säga om någon gjorde lite annorlunda än som var brukligt i en sak "Ja det är en sedvänja i vår gård och två i dom stora gårdarna".

Om "bäran"

Det var några flickor som en gång skulle göra sig en "bäran", en äldre tant hade berättat för dom om det. Dom samlades hemma hos en av dom och hade material med sig. Man kunde göra den av sju olika trasor, olika färger och material skulle det vara. Eller också sju sorters garner som man gjorde ett nystan av.

En torsdagsnatt vid fullmåne skulle det här gå av stapeln. När man hade fått till nystanet skulle man sticka sig i lill-fingret och droppa blod på den där "bäran" Samtidigt skulle man läsa en ramsa: "Jag ger dig blod, fan ger dig mod, du på jorden för mig rinna, jag för fan i helvetet brinna".

Men ingen av flickorna ville droppa sitt blod ensam och läsa ramsan, det var ju att försvära sig åt djävulen. Så alla gjorde det på samma gång. Men hur dom än tittade på nystanet efteråt, så inte rördes det något, inte det minsta.

När dom sen träffade den här tanten så skrattade hon och sa: "Inte ska man vara flera som skrattar och skojar, man skall vara allvarlig och tyst när man gör "bäran", annars går det inte".

Förr trodde dom mycket på det där. Om en ko oväntat blev i sin, då sa matmor "Det är väl någon som satt bäran på mig". Eller om det såg ut att gå någon väl i händer så sa man "Dom har väl skaffat sig bäran".

En getingbilla

Följande berättade Gottfrid Enberg för flera år sen. På en gård hade man en häst, det hade man ju föresten nästan överallt, men rakt över stalldörren hade getingar börjat bygga ett bo, en getingbilla. Varje gång hästen skulle in eller ut, så fick den ett eller flera stick, så till slut vägrade den.

Dom beslöt att tala med en tant som hette Hilda, hon var känd för att kunna "städja" getingar. Dom kallade det också - betvinga eller tämja kan man ju också benämna det. Alltnog hon kom, barhuvad, barbent och baramad, det här var på sommaren. Mumlande för sig själv tog hon försiktigt ner getingboet satte handen för ingångshålet på boet, fortfarande mumlande bar hon boet till skogen och satte ner det mycket försiktigt mellan några tuvor. Getingar kröp i hennes hår, på hennes händer och på hennes bara armar när hon gick bort med boet, men när hon kom tillbaka var alla borta och hon verkade helt oberörd.

Om by- och sockenbor och deras liv Kribb-Edvard här i byn kom in på Konsum-affärn, han gick med käpp, mest troligt var det den ena höften som det var fel på, men på den tiden gjorde man ju inget åt det. Inne på affären frågade någon hur han hade det med sitt ben.

"Ja benet är det som det är med, men vad jag inte förstår är varför ena benet är så mycket sämre än det andra dom är ju lika gamla båda benen".

En annan gång cyklade han förbi här när vi höll på att ta upp potatis i min mans föräldrahem. Det hade varit en mycket regnig eftersommar och höst och det var lerigt och dant och blött så det klafsade om oss där vi stod. "Jag tycker ni skall fara upp till Linus Larsson i Gunnarsbyn och låna hans pärlfiskeutrustning, den borde passa här". Denne Linus Larsson brukade fiska pärlmusslor i sin ungdoms dagar.

Detta berättade en medelålders dam på ett 50-års kalas här i byn: Två syskon här i byn, en bror och en syster, hade varit på dans och kom hem på småtimmarna. På gården fanns en rätt så ålderstigen tupp som var tänkt att nackas vid tillfälle. "Nu skall jag liva upp tuppen och ge honom en sup!" "Du är inte klok ska du ge tuppen sprit" sade systemen. Men brodern gick in efter en liten skål, tog upp sin fickplunta och slog i. "Inte tror du väl att tuppen dricker det där" sa systemen. Men tuppen drack upp alltihopa. Efter en stund

började han gala som besatt, tog några trippande steg, sjönk ihop, trippade igen och gal i högan sky. Hönorna flög ner från sina pinnar och började kackla. Ja det var ett liv utan like. Damen som berättade det sa att hon för sin del aldrig skrattat så mycket som då. Men nästa dag var tuppen samma gamla slöa tupp som förut.

Det gällde att få in var krona till hushållet, för kontanter var en sällsynt vara. Det förstår man när man hörde berättas om att man från byarna här omkring for till Sandträsk och sålde smör, ost och ägg och kanske också någon köttbit till rallarna när järnvägen byggdes. Det fanns ju ingenting annat än skogsstigar här emellan på den tiden, ja man kunde väl köra med häst. Mest var det unga flickor som var intresserade av den resan.

I Sandträsk fanns i många år ett sanatorium med många unga flickor anställda dels i kök och även i vård. På 30- och 40-talet och även in på 50-talet var det populärt att unga pojkar härifrån byarna for upp till dans till Sandträsk. Till "pullhuset" som man sa. Sommartid gick man över skogen, sen cyklade man och på slutet gick man ihop om en bil.

Alla ni som har minnen och händelser att berätta, seder och bruk, roliga historier mm gör som Alma skriv och berätta ! Eller låt någon annan skriva ned det. Sänd dem gärna till vårt medlemsblad så vi kan sprida det vidare.

Gun-Marie Åkerström

NYUTKOMMEN BOK

Unbyns utveckling under fem sekler

Ett nytt bidrag till vår lokalhistoria har just utkommit "Unbyn - en återblick". Den bygger på studiecirkeln "Bygd i förvandling" och är sammanställd och redigerad av Karl Erik Engelmark.

Det äldsta dokumentet om Unbyn härör från 1487 och boken är uppdelad så att varje århundrades historia får var sitt kapitel. Bl a är byns ursprungliga 19 hemman beskrivna med gamla gårdsnamn och ägare i flera generationer - de flesta husen är fotograferade. Boken är rikt illustrerad med gamla och nya foton, bomärken och kartor från de olika århundradena. Soldattorpen är t ex utritade på en av kartorna.

Boken beskriver utvecklingen i en jordbruksby efter Luleälven, alltifrån fornlämnningar, jord - och skogsbruk, fiske, kvarnar, industri och hantverk, seder och

bruk, föreningsliv, folkmängdstatistik mm. Visste ni att i Unbyn har bott en svensk mästare och världsmästare ? Nämligen Halvar Hermansson (1905-1991) skaparen av schackproblem som redan 1926 vann svenskt mästerskap.

En bilaga i slutet av boken har i sammandrag en redogörelse för byakistans innehåll. Ett stort plus är alla källhänvisningar till arkiv av olika slag, böcker, referenser, byakistan.

Boken kostar 240:- är snyggt inbunden och kan varmt rekommenderas - kanske som julklapp ? Den kan beställas hos Karl Erik Engelmark Unbyn 68 96193 Boden tel: 0921-30103.

Den kommer också att finnas på Råbäcksgården för försäljning - kontakta någon i BÖFF:s styrelse.

Gun-Marie Åkerström

FORSKARTRÄFF I GÄLLIVARE-MALMBERGET

Den 28-29 oktober samlades representanter för 8 av 14 forskarföreningar från övre Norrland till en träff i Gällivare och Malmberget. Dessa årliga träffar har nu blivit en tradition för utbyte av erfarenheter och stöd till nybildade föreningar. Förra året var den ju i Boden.

Någon representant från Sveriges Släktforskarförbund brukar ibland närvara. Denna gång fanns Bernth Lindfors med, han ingår bl a i datareferensgruppen; Ingrid Nilsson från Skånes Genealogiska Förbund, ansvarig för föreläsarbanken samt Marianne Söderfjäll från Gällivarebygdens Forskarförening som också sitter i förbundsstyrelsen.

Det började med att föreningarna presenterade sin verksamhet: forskningsarbeten, föreläsnings- och mötesverksamhet, kurser, ekonomi, medlemsvärning mm. En del tips och råd framkom, t ex att föreningarna presenterar sig i varandras medlemsblad, att man kan "annonsera" sin mötesverksamhet i de omkringliggande föreningarnas medlemsblad.

Det framkom att många föreningar håller på med forskningsarbeten, böcker, häften, renskrivningar av kyrkoböcker mm, och Bernth Lindfors kom med förslaget att vi kunde annonsera i DIS forskarbank (DIS = Datorn i släktforskningen) om utgivna verk. Någon i t ex Skåne eller Dalarna har kanske sina rötter här uppe men vet inte vad det finns för material om en viss by eller ämne. Norra Sverige har ju ingen DIS-förening och han uppmanade oss att se till att en förändring kom till stånd.

Efter att Marianne S, Bernth L och Ingrid N informerat från stämman och förbundet diskuterades framtiden för släktforskarna, om hur vi tillsammans kan arbeta och samverka. Tre av de närvarande föreningarna är ju ej anslutna till förbundet och frågan "varför" kom upp. Någon undrade vad det var för nytta med att vara med, vad kan förbundet göra? Svaren blev bl a att vi har många stora institutioner att "kämpa mot" t ex SVAR (kostnader, kortkvalitet), Riksarkivet o.a. arkiv (öppetider), Statens och kommunernas ojämlika kultursatsningar och syn på släktforskning. Ju fler vi är desto starkare kan vi stå emot myndigheter och förbättra för forskningen.

Det togs också upp, att Erik Wahlbergs Tornedalssamling får kopieras till en kostnad av drygt 6000 kr, men vilken

förening har de resurserna?

Vissa oklarheter om sekretesslagen och hur den tillämpas av olika myndigheter diskuterades.

Marianne Söderfjäll redogjorde för ett påbörjat projekt med att kartlägga alla inflyttade i Malmberget i samband med malmbrytningen och järnvägens byggande.

Föreningen har sökt EU-bidrag och hoppas nu bara på kommunens ja. Går projektet igenom blir det ett antal ALU-jobb samt datorer och läs- och kopieringsapparater.

Den 13-14 april kommer Tord Bylund från Landsarkivet i Härnösand att hålla en kurs om hur framtiden kommer att se ut för släktforskningen. Mötet enades prel. att hålla nästa träff i Härnösand i samband med kursen.

Mötet avslutades med en god middag och en bildvisning av Kåkstån.

Före och efter träffen fanns möjligheter att delta i en kurs i gamla handstilar och att lyssna på föredrag.

Professor Olavi Korhonen talade fängslande om språk och kultur i skogssamiska områden. Hur t ex svenska ortnamn kan spåras via finskan till det ursprungliga lapska. Han visade med kartor och "släktträd" det finsk-ugriska språkområdets spridning, att det går att spåra 5000-årig språkförbindelse med baltikum. Först omkring 1000-1500 får finskan inflytande. Han visade i vilka områden de olika lapska språken finns, och de olika dialekterna, jag visste inte att det fanns olika lapska språk utan trodde att det bara fanns dialekter!

Kjell Åke Aronsson talade om svedjefinnar och skogssamer i norra Sverige. Med arkeologiska utgrävningar och pollenanalys kunde han visa var samer och finnar bott i olika områden och hur deras bosättningar avlöst varandra. Han berättade lite om skillnaden mellan skogs- och fjällsamer.

Carl Uno Hannu berättade om Folkrörelsearkivet i Luleå och visade hur detta kan vara en källa för släktforskare. FAN (Folkrörelsearkivet i Norrbotten) startade 1966 och utgår, till skillnad från andra arkiv, från arkivbildare, t ex föreningsarkiv, person- eller privata arkiv.

Bernth Lindfors berättade och visade datorns användning i släktforskningen.

Forts. sid 13

MEDLEMSREGISTER

Adolfsson	Gudrun	Ävägen 4	961 44 Boden	0921-65484	36
Adolfsson	Kerstin	Grytvägen 23	961 42 Boden	0921-10681	152
Ahlén	Berith	Kyrkgatan 19 A	961 98 Boden	0921-18109	142
Ahlström	Inger	Bagargränd 4	961 76 Boden	0921-17459	24
Aldén	Bo-Lennart	Kungsgatan 19	961 61 Boden	0921-12483	98
Almqvist	Gunnar	Vargvägen 9	961 68 Boden	0921-12926	52
Andersson	Ingemar	Mäjerigränd 3, I	961 61 Boden	0921-16123	112
Axelsson	Ann-Britt	Johannesgatan 8 b	983 31 Malmberget	0970-23376	204
Backman	Simon	Lassbyn 217	961 97 Gunnarsbyn	0924-21123	89
Berg	Britt-Marie	Kommendörsgatan 1 C	961 31 Boden	0921-19480	26
Bergbom	Ann-Marie	Svartbyleden 14	961 40 Boden	0921-16695	203
Berggren	Sven	Vikvägen 5	961 44 Boden	0921-65166	88
Berggren	Waldemar	Musikantvägen 41	961 40 Boden	0921-19836	114
Berggren	Harry	Svartbyleden 95	961 40 Boden	0921-15729	181
Bergström	Gunnar	Sveavägen 3 F	961 45 Boden	0921-10685	180
Bergström	Lars	Kungsgatan 14 A	961 31 Boden	0921-13240	209
Björk	Rolf	Österby 30	961 95 Boden	0928-40169	47
Björkman	Sören	Häradsvägen 4	961 49 Boden	0921-72184	84
Blomberg	Marcus	Hellgrensgatan 11	961 34 Boden	0921-18697	68
Blombäck	Olof	Kommendörsgatan 23 B	961 31 Boden	0921-14189	128
Blomgren	Gunnar	Myrheden 1434	930 90 Arjeplog	0961-51018	130
Blomqvist	Siv	N:a Järnväggsgatan 8 B	961 75 Boden	0921-12107	144
Borssén	Per-Åke	Hökebovägen 3	795 35 Rättvik	0248-11940	40
Boström	Rolf	Stinsvägen 7	961 39 Boden	0921-13954	51
Broström	Göte	Gemträsk 20	961 91 Boden	0921-42039	106
Broström	Sven	Herkulesgatan 1 E	961 61 Boden	0921-10151	205
Brännholm	Folke	Slingervägen 33	952 36 Kalix	0923-10015	82
Burström	Solveig	Strutsgatan 8	961 74 Boden	0921-14649	5
Carlsson	Eliud	Soldatgatan 4 C	961 77 Boden	0921-13167	147
Dagerlund	Torsten	S:a Björklundavägen 13	943 31 Öjebyn	0911-60292	190
Dagerlund	Bojan	Överstbyn 301	961 97 Gunnarsbyn		230
Dinas	Kjell	Skogsgatan 10	961 67 Boden	0921-16201	198
Ek	Anders	Rörbäcksvägen 533	955 92 Råneå	0924-31038	73
Elamsson	Ulla	Engelbrektsgratan 4	961 33 Boden	0921-17073	121
Engelmark	Karl-Erik	Unbyn 68	961 93 Boden	0921-30103	95
Englund	Uno	Herkulesgatan 1 F	961 61 Boden	0921-14076	234
Engman	Ingemar	Långåkersvägen 98	124 41 Enskede		28
Engman	Eva	Stengatan 51	972 52 Luleå	0920-224469	124
Engström	Lennart	Box 330	955 31 Råneå	0924-10109	60
Engström	Mikael	Storgårdsvägen 48	961 73 Boden	0921-69523	92
Enström	Ingeborg	Kyrkgatan 55	961 64 Boden	0921-15447	67
Enström	Rolf	Stortorget 6	831 30 Östersund		154
Ericsson	Margit	Margaretagatan 2 III	961 45 Boden	0921-15334	13
Ericsson	Hans	Virebergsvägen 16	171 40 Solna	08-825865	132
Eriksson	Valborg	Raspvägen 3	961 42 Boden	0921-12859	75
Eriksson	Gun	Västerby 2517	893 96 Sidensjö	0660-260014	80
Eriksson	Marino	Lövågen 8	961 38 Boden	0921-167 19	149
Eriksson	Thure	Flodvägen 16	961 44 Boden	0921-65459	159
Eriksson	Birger	Bernadottevägen 49	756 48 Uppsala		171
Eriksson	Ingrid	Ravinvägen 15	961 44 Boden	0921-65329	236
Eriksson	Åsa	Garnisonsgatan 53	961 36 Boden	0921-53949	237
Fredriksson	Björn	Nipvägen 18	961 44 Boden	0921-65315	7
Fredriksson	Ella	Nipvägen 18	961 44 Boden	0921-65315	37
Fredriksson	Rolf	Åkargränd 1	961 35 Boden	0921-16646	105
Gedda	Ulf	Kyrkgatan 45	961 64 Boden	0921-13350	94
Gezelius	Eilert	Kyrkgatan 19 C	961 33 Boden	0921-	156
Glaas	Gunnar	Smedjegatan 15 A	961 75 Boden	0921-	41
Granberg	Folke	Svartbyleden 95	961 40 Boden	0921-14198	81
Granqvist	Åke	Brännberg 412	961 95 Boden	0921-91065	186
Gustafsson	Arne	Svedjevägen 68	961 43 Boden	0921-53430	57

Gustafsson	Valdemar	Hermelinsgatan 25	961 74 Boden	0921-14451	59
Gustafsson	Gun	Hermelinsgatan 25	961 74 Boden	0921-14451	179
Hansson	Lennart	Pl. 347 Sörbyn	961 97 Gunnarsbyn	0924-22095	146
Hed	Lisbet	Malmgatan 1	961 67 Boden		217
Hedberg	Robert	Garvaregatan 3 B	961 64 Boden	0921-15885	70
Hedlund	Kerstin	Garnisonsgatan 15 A	961 75 Boden	0921-50662	218
Hedman	Bertil	Kyrkgatan 18	961 34 Boden	0921-11622	43
Heikkilä	Berit	Humlevägen 14	961 38 Boden	0921-10759	164
Helmstein	Ingrid	Älvbacka Box 60	960 24 Harads	0928-10107	32
Hemphälä	Ingrid	Läkarvägen 5	961 40 Boden	0921-52760	212
Henriksson	Tyra	Färgaregatan 10 B	961 35 Boden	0921-14772	17
Henriksson	Inger	Lievägen 12	961 42 Boden	0921-15518	232
Hermansson	Brage	Johannesgatan 1 B	961 64 Boden	0921-19124	137
Holmberg	Anders	Drottninggatan 31 C	961 77 Boden	0921-52357	101
Hällafors	Berit	Brinkvägen 8	961 44 Boden	0921-65443	193
i Boden	Kommunarkive	Stadshuset	961 86 Boden		162
Isaksson	Arne	Notarievägen 7	961 39 Boden	0921-17947	6
Isaksson	Knut	Lokes väg 3 A	961 62 Boden	0921-51893	56
Jacobsson	Vivi-Anne	Tvärågatan 1 K	903 55 Umeå	090-	131
Jansson	Sture	Hildvägen 24	754 40 Uppsala	018-328042	53
Jansson	Siv	Jakobsgatan 7 C	961 62 Boden	0921-51835	165
Johansson	Anna-Greta	Korpgatan 13	961 74 Boden	0921-19226	4
Johansson	Irma	Strandplan 1 A	961 34 Boden	0921-10874	38
Johansson	Torsten	Svartbyleden 65	961 40 Boden	0921-18652	30
Johansson	Barbro	Pl. 4501 Edet	961 91 Boden	0921-44064	107
Johansson	Gunvor	Floragatan 8	961 33 Boden	0921-18206	139
Johansson	Martin	N:a Järnvägsgatan 22	961 75 Boden	0921-16831	157
Johansson	Rune	Edet 4	961 91 Boden	0921-44664	211
Jonsson	Lilian	Krokforsvägen 6	961 44 Boden	0921-65242	44
Juhlin	Inga-Maj	Åsögatan 46	118 29 Stockholm		58
Juntikka	Herbert	Betesvägen 19	871 53 Härnösand	0611-15862	184
Järlebro	Hilding	Kyrkgatan 16	961 34 Boden	0921-13749	77
Karlsson	Alice	Drottninggatan 21 B	961 45 Boden	0921-15083	120
Karlsson	Östen	Föreningsgatan 10 C	982 31 Gällivare	0970-14232	215
Karlsson	Åke	Ringvägen 2 B	961 35 Boden	0921-18150	220
Karlsson	Kennet	Brännkläppsgränd 3	961 42 Boden		227
Karlsson	Asta	Drottninggatan 20 D	961 35 Boden	0921-10935	39
Karolin	Arne	Gammelängsgatan 19	961 67 Boden	0921-11153	71
Kernell	Gunnel	Lundgatan 33	416 61 Göteborg	031-845765	102
Kjell	Ulf	Befälsvägen 2 A	961 44 Boden	0921-51111	192
Korvi	Börje	Margaretagatan 23 B	961 35 Boden	0921-17342	93
Källström	Benny	Tegelbruksgatan 13	961 73 Boden	0921-17308	200
Lagerfjärd	Arnold	Trollsländevägen 9	961 68 Boden	0921-13750	27
Larsson	Ingrid	Brännagatan 7 A	961 31 Boden	0921-13411	34
Larsson	Jan-Olov	Svartbyvägen 10 B	961 37 Boden	0921-10003	8
Larsson	Michael	Vinterstigen 8	961 32 Boden	0921-50171	33
Larsson	Rune	Sörbyn 360	961 97 Gunnarsbyn	0924-22016	110
Larsson	Susann	Trånga Gatan 48 B	961 50 Boden	0921-	118
Larsson	Kerstin	Olofsvägen 21	955 31 Råneå	0924-10703	123
Larsson	Rune	Lievägen 7	633 69 Skogstorp		163
Larsson	Fritz	Knopvägen 8	133 44 Saltsjöbaden		999
Lasenby	Marie-Louise	488 Mandeno St. Te Awamutu	New Zealand		224
Lecktorp	Ulla	Mjedsjön 8	961 95 Boden	0921-65744	72
Lemon	Lotta	Allégatan 43 B	961 67 Boden	0921-13569	46
Lindberg	Sandy	Abramsvägen 36	961 96 Boden	0921-64157	161
Lindberg	Helen	Odengatan 8	961 33 Boden	0921-14536	177
Lindberg-Andersson	Anna-Lena	Lassbyn 402	961 97 Gunnarsbyn	0924-21270	219
Lindgren	Ulla-Britt	Segelvägen 16	973 41 Luleå	0920-	136
Lindgren	Katarina	Segelvägen 16	973 41 Luleå	0920-18687	129
Lindgren	Hans	Margaretagatan 2 IV	961 35 Boden		231
Lindkvist	Åke	Örtenmyrsvägen 14 B	961 50 Boden	0921-69114	210
Lindqvist	Sune	Torpgårdsgatan 4	961 68 Boden	0921-17511	125

Lindström	Karl-Gunnar	Rådjursvägen 7	961 68 Boden	0921-13540	226
Livbom	Gerd	Sandgatan 6	961 73 Boden	0921-13511	62
Livbom	Carina	Sandgatan 4	961 73 Boden	0921-52758	148
Ljungberg	Sylvester	Boks 3423 Havstein	7002 Trondheim		168
Lundbäck	Grata	Gröngatan 9	961 77 Boden		207
Lundgren	Monika	Vändträsk 50	961 95 Boden		229
Lundman	Britta	Domarvägen 17	961 39 Boden	0921-13879	11
Lundqvist	Mary	Musikantvägen 26	961 40 Boden	0921-18436	201
Lundström	Irma	Lillägatan 12 A	961 61 Boden	0921-18720	117
Lundström	Göran	Box 217	961 23 Boden	0924-62498	195
Långström	JAN	Kungsgatan 64 A	961 64 Boden	0921-17993	238
Länta	Ann-Kristin	Läkarvägen 8	961 40 Boden		196
Moosberg	Bengt	Klapphällsstigen 160	955 31 Råneå	0924-10291	49
Nilsson	Starling	Kantargatan 3	942 36 Älvsbyn	0929-13119	97
Nilsson	Thorsten	Tegnergatan 17	961 33 Boden	0921-13458	108
Nilsson	Sören	Svartbyvägen 28 A	961 37 Boden	0921-19248	151
Nilsson	Roger	Rådjursvägen 5	961 68 Boden	0921-52270	176
Nilsson	Karl Gustav	Notträsk 26	961 91 Boden	0921-40120	194
Nilsson	Kerstin	Gröngatan 9	961 77 Boden		208
Nilsson-Bergström	Ebba	Kungsgatan 14 A	961 31 Boden	0921-13240	138
Norberg	Arnolf	Tuollavaaravägen 22	981 41 Kiruna	0980-14948	119
Nordlander	Arne	Armévägen 38	961 43 Boden	0921-13175	78
Nordlund	Hagar	Saxvägen 29	961 42 Boden	0921-15264	76
Nordqvist	Gunborg	Bergsvägen 13	961 37 Boden	0921-14845	221
Nordström	Mats	Skogsgatan 4	961 67 Boden	0921-16730	115
Nordström	Lennart	Björnbärsvägen 8	961 48 Boden	0921-72071	174
Nyberg	Märta	Dröjarvägen 17	961 40 Boden	0921-10358	69
Nyström	Knut	Strandplan 9	961 35 Boden	0921-15130	158
Näslund	Marianne	Sergeantsgatan 8 H	961 77 Boden	0921-19881	100
Olsson	Erling	Nygårdsvägen 6	961 42 Harads	0928-10094	233
Palm	Lars-Gunnar	Iduns väg 6 A	961 68 Boden	0921-53617	235
Palmgren	Agnes	Varvsgatan 69 B	972 34 Luleå	0920-226480	25
Persson	Sune	Östra Strandvägen 16 A	961 31 Boden	0921-10549	23
Persson	Lisa	Viktoriagatan 90	961 36 Boden	0921-18156	104
Persson	Hans	N. Bredåker 204	961 98 Boden	0921-20216	140
Persson	Birgitta	N. Bredåker 204	961 98 Boden	0921-20216	141
Perzon	Anna-Maria	Karetvägen 24	961 42 Boden	0921-53333	18
Perzon	Carl-Lennart	Karetvägen 24	961 42 Boden	0921-53333	19
Pettersson	Hans	Brännberg 230	961 95 Boden	0921-91028	65
Pettersson	Sven	Bastugatan 1 C	961 75 Boden	0921-15301	91
Pettersson	Helge	Batterivägen 23	961 43 Boden	0921-19258	167
Påhlsson	Rickard	Kungsgatan 17	961 61 Boden	0921-15883	206
Rantatalo	Britt	Musikantvägen 5	961 40 Boden	0921-52449	103
Ronström	Mikael	Hägerstensvägen 119	126 48 Hägersten		145
Roosqvist	Ulf	Norra Kvarngatan 18	453 34 Lysekil	0523-16202	191
Rova	Gösta	Humlevägen 12	961 68 Boden	0921-19513	199
Rutberg	Constance	Svartbyvägen 10 D	961 37 Boden	0921-16311	61
Rutberg	Sven-Olov	Svartbyvägen 10 D	961 37 Boden	0921-16311	111
Rutström	Ivar	Berggränd 4	961 40 Boden	0921-11969	183
Sandberg	Margareta	Österby 60	961 95 Boden	0928-40132	15
Sandberg	Sixten	Österby 60	961 95 Boden	0928-40132	14
Sandberg	Eva	Kälrotsvägen 11	961 48 Boden	0921-72274	143
Sandström	Anders	Enstigen 5	940 45 Vidsele	0929-30426	66
Sandström	Svante	Torsgatan 1	961 33 Boden	0921-15412	134
Sandström	Ingvar	Grepvägen 9	961 42 Boden	0921-15741	172
Selberg	Göran	Järpgatan 20	961 74 Boden	0921-17657	187
Selberg	Torbjörn	Sörbyn 803	961 97 Gunnarsbyn	0924-22121	223
Selberg-Zolland	Lena	Sörbyn 803	961 97 Gunnarsbyn	0924-22121	225
Sjöholm	Gösta	Södertou	242 91 Hörby	0415-80002	197
Sjöqvist	Anita	Krokforsvägen 12 A	961 44 Boden	0921-	85
Sjöstedt	Kerstin	Björknäsvägen 3 A	961 64 Boden	0921-13503	166
Sjöstedt	Tore	Björknäsvägen 3 A	961 64 Boden	0921-15303	170

Stenlund	Rolf	Garvaregatan 3 C	961 35 Boden	0921-52675	116
Styf	Max	Drottninggatan 31 C	961 77 Boden	0921-10254	214
Sundkvist	Ingrid	Älvåkersgatan 18	942 33 Älvsbyn	0929-10956	126
Sundkvist	Ingrid	Storsand 9	960 24 Boden		213
Svanberg	Jeanette	Agatvägen 11	961 46 Boden	0921-65086	21
Söderberg	Lilian	3rogatan 12 C	961 64 Boden	0921-52389	182
Söderlind	Stig	Hundsjö 10	961 91 Boden	0921-46059	189
Södermark	Martin	Pepparvägen 17	961 48 Boden	0921-72426	132
Söderström	Helge	Vibbyn 4472	961 91 Boden	0921-43031	63
Texvall	Max	Grafikervägen 4	961 39 Boden	0921-19545	64
Valgren-Juntti	Irene	Hundsjö 2	961 91 Boden	0921-46036	202
Viklund	Stig-Henrik	Tjärhovsgatan 10 B	931 32 Skellefteå		48
Wahlberg	Herman	Prinsgatan 31 A	961 31 Boden	0921-10942	16
Wallström	Eva-Marie	Sagovägen 4	961 93 Boden	0921-30177	50
Wanler	Eva	Travbanegatan 13	961 74 Boden	0921-14469	10
Wennberg	Maj-Lis	Pojmis 58	956 92 Överkalix	0927-50017	74
Westbom	Iris	Östra Strandvägen 16 A	961 31 Boden	0921-96134	22
Westerberg	Linnea	Buddbyvägen 41	961 42 Boden	0921-50075	20
Wiik	Anna	Smaragdvägen 14	961 46 Boden	0921-65379	216
Wikman	Ulla	Snövitavägen 1	961 93 Boden	0921-30129	3
Wikström	Anna-Stina	Smedjegatan 19 B	961 75 Boden	0921-14165	54
Wikström	Sten	Johannesgatan 1 0	961 64 Boden	0921-12625	178
Wikström-Larsson	Disa	Ringgatan 34	974 34 Luleå	0920-68123	222
Wilhelmsson	Ann-Sofi	Läroverkegatan 7	961 33 Boden	0921-51231	155
Wuol	Anders	Garnisonsgatan 15 B	961 75 Boden	0921-12474	12
Wuol	Britt	Nybyggärgvägen 11	961 40 Boden	0921-10883	31
Wännman	Gunnar	Lillägatan 2 0	961 61 Boden	0921-124 91	185
Zetterström	Birger	Frejgatan 11	961 33 Boden	0921-15738	153
Åkerström	Gun-Marie	Kvarngatan 17	961 64 Boden	0921-18202	1
Åkerström	Sven	Västerlångvägen 27	955 32 Råneå	0924-10696	55
Åström	Ernst	Spettvägen 5	961 42 Boden	0921-10590	228
Ögren	Greta	Sälggatan 4	961 67 Boden	0921-14888	87
Öhman	Kristina	Prinsgatan 25	961 31 Boden	0921-15979	2
Öhman	Roland	Prinsgatan 25	961 31 Boden	0921-15979	9

Forts. från sid 9

AVLIDNA MEDLEMMAR

Databaser med uppgifter om forskare och forskning finns sedan några år i Sverige. Medlemmar i DIS-föreningen kan korrespondera med varandra och byta uppgifter. Han betonade hur viktigt det är med noggrannhet kontroller och källhänvisningar i forskn. och hoppades att det snart skulle bildas en DIS-förening i norra Sverige.

Som helhet var det mycket intressanta men jobbiga dagar.

Gun-Marie Åkerström

TACK

Ett varmt tack från Boden Överluleå Forskarförening till Gunnar Hansson Vittjärv för boken Gårdarna vid älven del 1 som du skänkte till vårt bibliotek.

Ett varmt tack till Herman Wahlberg för de två pärmar med tidningsklipp som du har ställt till vårt förfogande.

Under året har följande medlemmar avlidit.

Britt-Marie Berg Boden
Robert Hedberg Boden

KARUNGI och BREDÅKER

Undertecknad har varit till Karungi och hållit föredrag i släkt- och bygdeforskning. Man hade samlat en grupp på c:a 20 st för att skriva en historik om Karungi kyrka som fyller 200 år 1996.

Veckan efter var jag i Bredåker och talade om föreningen och bygdeforskning för en grupp som planerar att starta en studiecirkel om byns historia.

Arne Isaksson

TÄNK PÅ ALLERGIKERNÄ

När du kommer på våra möten, eller besöker forskarrummet.

KOM PARFYMFRI !

EFTERLYSNINGAR

Kan någon hjälpa mej med föräldrarna till följande personer.

Fredrik Nilsson Styf F 1783? D 1864 1/2 i Prästholt Råneå. Han var gift 3 gånger, 1814, 1837 och 1851 7/9. 3:e gången med Ester Persdotter F 1808 23/11 i Prästholt.

Pehr Hortlander F 1716? i Piteå Stad? död 1770 12/7. Gift 1746 4/12 med Hedvig Spolin (vet inget om henne)

Dorotea Berg F 1706? gifter sig 1745 10/4 med Hans Burstrand F 1705 i Piteå stad död 1782.

Björn Fredriksson
Nipvägen 18
96144 Boden tel:0921-65315

Kan någon hjälpa mej med föräldrarna till följande personer.

Torparen Anders Ersson Svartlå F 1836? inflyttad från Lejonström Skellefteå lands gift 1867 1/12 med Greta Sofia Forsström F 1838 29/6 Boden.

Bonden Anders Forsström Boden F 1796? gift 1832 25/3 med Maja Greta Palmgren född 1812 1/1 Svartbyn.

Soldaten Olof Lundkvist Spelman F 1770? Gift 1811 6/7 med Anna Lisa Johansdotter F 1786 Avan. Familjen bosatt i Alvik nr 25 Skäret.

Dorothea Jakobsdotter F 1779? Gift 1812 med Lars Danielsson F 1775 17/6 Grundträsk Arvidsjaur

Sixten Sandberg
Österby 60
96195 Boden tel:0928-40132

MEDLEMSMÖTE

Lördag 25 nov 1995 kl 13.00
i
Almska skolan

Dagordning:

1. Mötet öppnas
2. Fastställande av dagordning
3. Val av 2 protokolljusterare
4. Ekonomisk rapport
5. Fastställande av medlemsavg.
6. Rapport från föreningsmötet i Gällivare
7. Svar på skrivelser
8. Övriga frågor
9. Mötet avslutas

kl 14.30

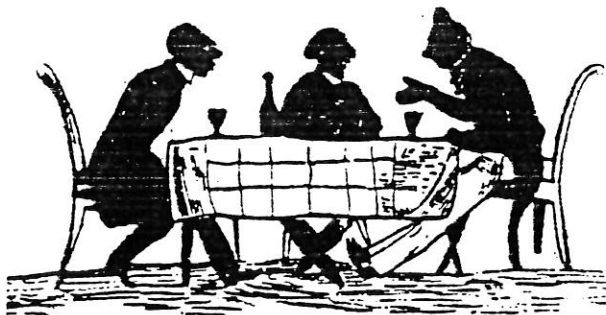
OFFENTLIGT MÖTE

Majlis Granström

håller föredrag om

**BODENS FÄSTNINGS
BEVARANDE**

HVAD SVENSKA FOLKET SKRATTADE ÅT

— En landtman var en gång bjuden till en af sina vänner i staden tillsammans med flera andra gäster. En af dessa frågade honom: »hvad nytt från landet?» Det nyaste jag vet, svarade han, är fönsterrutorna, som blifvit insatta i stället för dem, som haglet utslagit.

— En dame befallde sin betjent att se efter om Barometern fallit. Efter några ögonblick kom han tillbaka med detta svar: Nej, han hänger ännu kvar på spiken.

FÖR 150 ÅR SEDAN

Mågot om hur det kan gå, eller "Dryckenskapens förbannelse". På det här viset kunde beivrarna för ett nyktert liv skriva i tidningarna för 150 år sedan.

Det lyckliga hemmet.

Sven Larsson och hans hustru Elna har i sex år lefvat lyckliga i sitt hem. De hafva tvenne barn, en son och en dotter. Bekymren hafva väl någon gång infunnit sig i detta hem, men makarna hafva då sökt tröst hos Gud och hvarandra. Snart skulle likväl glädjen i detta hus slockna. Vi skola visa hur *Brännvinet* tillintetgjorde dess välstånd, frid och sällhet.

Den första frestelsen.

Sven och hans unge son Carl är på hemväg från en marknad. På vägen passerar de Forsa krog der utanföre sitter f. d. Kyrkovården och Häradsdomaren, som förlorat sitt anseende för dryckenskapens skull. Han frestar Sven att taga en sup Brännvin och dricka för hustruns välgång. Sven tvekar, men dricker för sin kära makas välgång.

Huruledes Sven blifver en drinkare.

En tid har gått. Sven känner sig nedslagen, lynnet är trist och aptiten dålig. I sin okunnighet och angelägen att göra allt för sin man bjuder Elna honom då och då på en apטיםup. Så blir Brännvinet så småningom en vana för Sven. Och en söndag, då Sven begivit sig till kyrkan, stannar han vid Forsa krog istället och berusar sig.

Dryckenskapens bedröfliga följder.

Sedan Sven Larsson kommit derhän, att han för Brännvinet öfvergaf sitt hem och Guds hus; så går han hastigt sitt fördärf till mötes. Arbetsglädjen är borta, gården råkar i lägervall. Makarnas kärleksbetygelser förbytas i hat och förbannelser af mannen, i fruktlösa böner om förbättring af hustrun. Barnen trivas ej hemma ömsom arbeta de, ömsom ligga de vid grannarnas dörrar. Elna upphör dock aldrig att hoppas på Gud, som kan allt förvandla.

Frid och sällhet återvända.

En dag får Sven se ett upprop i en tidning om bildandet af en Nykterhetsförening. Han gripes af ångerns qual och när han läser i uppropet att: »Säge ingen, att han i denna mensklighetens angelägenhet intet kan uträtta. Den kan, som vill; ty hvar och en kan ju råda öfver sig själf.» Sven hastar till sin hustru och hon gifver honom stödet: att med Guds hjälp, kan man hvad man vill.

Den obotlige drinkarens död.

Sven, som genom Nykterhetsföreningens upprop och genom medlemskap i densamma räddats från Brännvins-djefvulen, gör allt för att försöka rädda sin förförare, Kyrkovården, från Brännvinslasten, men lyckas ej. En gång när Kyrkovården i öfverlastadt tillstånd kört omkuil i en snödrifva orkar han ej taga sig upp utan qväfves deruti, och dör. En drinkares ömkliga död.

Begränsad eftersändning
Vid definitiv eftersändning
retur med nya adressen till:

B Föreningsbrev

BODEN ÖVERLULEÅ FORSKARFÖRENING

Gun-Marie Åkerström
Kvarngatan 17
961 64 Boden

BÖCKER TILL SALU

Bodens kommun	150:-
Skatamark förr och nu	150:-
Sikfors kraftstation	60:-
Buddbyn genom fyra sekler	85:-
Träskare	120:-
Råneå socken 1654-1954	175:-
Råneå älvdalar 1200-1900	220:-
Vittjärv	150:-
Gårdarna vid älven	130:-
Norrbotten 1971	40:-
Norrbotten 1972	40:-
Norrbotten 1973	40:-
Per Andersson	100:-

Passa på och köp böcker, det är utmärkta julklappar till släktforskare och andra historieintresserade.

Tag kontakt med någon i styrelsen eller undertecknad.

Arne Isaksson

KODKORT + NYCKEL

Kodkort till ytterdörren och nyckel till kammaren finns att köpa på Råbäcksgården.

Kodkortet kostar 50 kronor och nyckeln 80 kronor.

För att köpa dessa fordras att ni är medlem i föreningen.

Kodkortet ger tillträde till lokalerna från kl 7.00 till 21.00 alla dagar i veckan.

Nyckeln ger tillträde till kammaren där vi förvarar våra samlingar.

Tag kontakt med någon i styrelsen om ni är intresserad.

KONTORSSTOLAR PÅ HJUL

Är det någon som kan hjälpa oss att skaffa kontorsstolar på hjul.

Vi behöver 8-9 st till Råbäcksgården.

Om ni vet av någon som kan skänka stolar till oss kontakta styrelsen.

EN SUMERING AV ÅRET SOM GÅTT

1995 har varit ett mycket aktivt år med bl a invigningen av Malmens väg och i samband med den bokförsäljning. Vi hade öppet hus på Råbäcksgården under midsommar hembygdsdagarna och skördefesten.

Tillsammans med en grupp som forskat om Bodens radio, hade vi en fotoutställning i Konstgilletts lokal under tiden 1/7 till 16/7 under rubriken Boden - navet i Norrbotten, kommunikationer. Utställningen belyste den roll Boden spelat i Norrbotten genom att ta fram gamla och nya bilder om bl a BodenFrakt, om SJ:s betydelse för Boden och Norrbotten och BodenBuss, som i nära 70 år varit ett familjeföretag med säte i Boden, och som tidigt hade bussförbindelser åt många olika håll. Vi hade även där bokförsäljning. Utställningen besöktes av närmare 500 personer.

Tack vare de medlemmar, som ställt upp och arbetat vid dessa tillfällen, har många aktiviteter kunnat genomföras.

Skolan har börjat visa intresse för släktforskning. En grupp från Sandensskolan skall vid 10 tillfällen besöka forskarrummet och under ledning av Arne Isaksson och Gun-Marie Åkerström få en första inblick i Släktforskning. Det bådär gott för framtiden.

Antalet forskande har ökat kraftigt. Föreningen har under året kunnat köpa in tre nya läsapparater och en del mikrokort.

Vi har nyligen kunnat notera vår 5000:de besökare i Råbäcksgården.

Det är en del av föreningens arbete under det gångna året.

Jag vill tacka alla som genom arbete, sponsring och gåvor gjort vår verksamhet möjlig och önska alla

EN GOD JUL och GOTT NYTT ÅR